

Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

<https://www.valodaskonsultācijas.lv/lv/questions/72>

Jautājums	<i>Likums (tiesnesis, pants) noteic, ka [...] vai nosaka, ka [...]</i> ?
Atbilde	<p>Pareizas ir abas frāzes – gan noteic, ka [...], gan [no]saka, ka [...].</p> <p>Iespējams, runātāji no frāzes nosaka, ka [...] vairās sekojošā palīgteikuma dēļ, lai neveidotos enklīze (vārda piesliešanās (runas plūsmā) iepriekšējam vārdam akcenta ziņā). No enklīzes var izvairīties, saikļa <i>ka</i> vietā lietojot kolu, piemēram, likums nosaka: [...]. Teikt – ‘runāt, parasti īsi (kādu tekstu, vārdus), runājot paust (ko); sacīt’. Vārdnīcas norāda, ka darbības vārda <i>teikt</i> tagadnes formas <i>teicu</i> un <i>teic</i> parasti nelieto.</p> <p>Darbības vārda tagadnes formas vairāk dzirdētas dziesmu tekstos un daiļliteratūras stilā, piemēram, „Teici to stundu, to brīdi”, „Teic, kur zeme skaistākā”.</p> <p>Taču pēdējā laikā frāze noteic, ka [...] kļūst arvien populārāka un arvien biežāk tiek lietota sinonīmiski ar frāzi nosaka, ka [...].</p> <p>Pašlaik nav pamata uzskatīt, ka viena frāze būtu vairāk vēlama nekā otra.</p>
Avoti	<p>Mūsdienu latviešu valodas vārdnīca</p> <p>Latviešu literārās valodas vārdnīca</p>

